

SUVERÄNITET Avsikten var redan 1947 att det skulle upprättas två nya stater i Mellanöstern, en judisk och en palestinsk. Samtidigt är frågan om Israels legitima gränser är högst oklar, skriver folkrättsprofessorn och före detta UD-sakkunnige **Bo J Theutenberg**.

Var går gränsen för Israel?

Som folkrättsjurist finner jag anledning att uppmärksamma det uttryck "det suveräna Israel" som ambassadör Eviator Manor använder i sin artikel på Brannpunkt 15/7.

I olika sammanhang har jag tidigare understrukit att så länge den stat Palestina som "grundlades" genom FN:s generalförsamlings så kallade delningsresolution nr 181 av 1947 inte har definierats till sina gränser, kan inte heller staten Israel definieras till sina gränser.

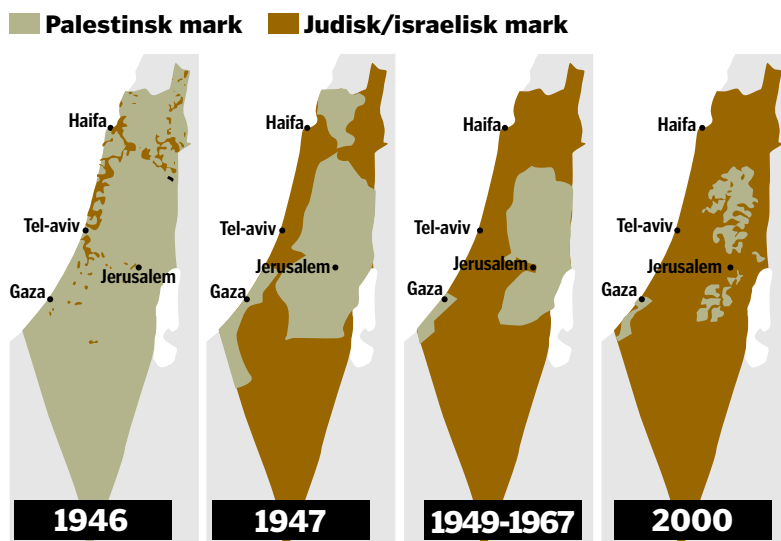
Även om generalförsamlingens resolutioner generellt sett inte anses ha bindande kraft, var det ändå på grundval av den 1947 antagna delningsplanen som Israel utropade sin självständighet den 14 maj 1948. I den israeliska självständighetsförklaringen hänvisas uttryckligen och enbart till generalförsamlingens delningsresolution nr 181.

Omedelbart efter staten Israels utropande erkändes den nya staten av Förenta staterna, Sovjetunionen, Frankrike och Storbritannien samt invaldes i FN den 11 maj 1949.

På samma sätt som delningsbeslutet 1947 gav den judiska delen av Palestinas befolkning den folkrättsliga kraften att 1948 utropa den självständiga staten Israel, finner den palestinska staten sin folkrättsliga grund i samma delningsbeslut 1947. Statssamfundets avsikt var att det skulle upprättas två "parallellstater", en judisk och en palestinsk. Icke enbart en judisk stat!

Den genom resolution nr 181 år 1947 antagna delningsplanen innehöll en exakt fördelning av de territorier som skulle tillfalla den judiska staten Israel respektive den arabiska staten Palestina (se karta).

Det var på grundval av delningsresolutionen 1947 som alla andra stater – inklusive Sverige – erkände Israel som en suverän stat. Erkännandet av staten Israel är alltså kopplat till den "folkrättsliga

Israel har genom en "krypande jurisdiktion" tillskansat sig lejonparten av det territorium som enligt FN:s delningsresolution 1947 skulle ha fördelats mellan den judiska staten Israel och den arabiska staten Palestina. Detta är vare sig en folkrättslig eller rättvis fördelning, hävdar författaren.

grundbult" som 1947 års delningsresolution faktiskt utgör.

Det finns inget annat grundläggande folkrättsligt dokument som reglerar staten Israels suveränitet och gränser än FN-resolutionen nr 181. Man kan säga att den efter 1967 års krig av säkerhetsrådet antagna resolution nr 242 reviderar resolution nr 181 i det avseendet att resolution 242 fastslår att såväl Israels som Palestinas gränser vid ett slutligt fredsslut skall vara såväl "säkra" som "erkända".

Resolution 242 fastslår åter det folkrättsliga kategoriska förbudet att förvärva territorium med våld. Enligt denna folkrättsliga grundsatser har Israel således ingen folkrättslig titel till de landområden som ensidigt annekterats.

Den israeliska ockupationen av områden, vilka enligt delningsplanen från 1947 inte skulle tillhöra Israel, är likaså folkrättsligt högst diskutabel (ockupationen har varat för länge och den ockuperade civilbefolkningen behandlas inte

i enlighet med folkrättens principer).

Det uttryck "det suveräna Israel" som används i ambassadör Manors inlägg är således utifrån folkrättsliga synpunkter ett synnerligen oklart begrepp. Helt visst har Israel erkänts som en suverän stat – bland annat av Sverige – men frågan om Israels legitima gränser är högst oklar.

Enskilda stater, liksom FN, har årtionde efter årtionde fördömt de israeliska annekteringarna och den långa ockupationen, liksom resandet av muren. Om Israel går vidare med idén att ensidigt fastställa sina gränser uppkommer allvarliga problem i förhållande till alla de stater som lämnade sitt erkännande till Israel efter statens utropande 1948 – däribland Sverige – på grundval av FN:s delningsresolution 1947.

Ingen av dessa stater – inte heller Sverige – har någonsin erkänt eller godtagit Israels annektering av områden. Ett ensidigt proklamerade

av Israels gränser måste innebära att de stater som erkände Israel efter utropandet 1948 på nytt tvingas ta ställning till denna känsliga fråga.

Som framgår av bifogade kartunderlag har Israel genom en "krypande jurisdiktion" tillskansat sig lejonparten av det territorium som enligt FN:s delningsresolution 1947 skulle ha fördelats mellan den judiska staten Israel och den arabiska staten Palestina. Detta är vare sig en folkrättslig eller rättvis fördelning.

Egentligen finns den folkrättsliga basen för den självständiga staten Palestina fastlagd redan i FN:s delningsresolution 1947, varför det egentligen inte är upp till vare sig Israel eller USA att på nytt "förhandla" om tillkomsten av en stat Palestina. Den har redan av FN erhållit sin folkrättsliga grund. Även om det gått 59 år sedan antagandet av 1947 års delningsresolution utgör detta dokument den "folkrättsliga grundbulten" för såväl Israels som Palestinas existens som stater.

Något utrymme för "folkrättsliga innovationer" finns väl inte i dagens svenska UD (annat var det på min tid), och inte heller EU är väl mottagligt för folkrättsligt innovativa tankar rörande ett erkännande av en stat Palestina. Men att tänka i folkrättsligt innovativa banor i den totalt hopplösa situation som nu råder – och som har rätt i 60 år – skulle vara bra, om inte annat som motvikt till ett USA som gång efter annan slirar av den folkrättsliga banan!

BO J THEUTENBERG

professor i folkrätt,

före detta folkrätts-sakkunnig vid UD

SvD.se

Läs de tidigare inläggen i debatten:
15/7: Ett korrekt svar på terrorn
16/7: Statsterrorism inte lösningen
17/7: Folkrätt bara ord för Israel
18/7: Hamas vill inte prata gränser
• svd.se/brannpunkt

SLUTREPLIKER

Helt fel om studentrabatt

I ett inlägg den 12 juli påskiner företrädare för studentpartiet att det kristdemokratiska och folkpartistiska förslaget om studentrabatt på SL skulle innebära besparing på endast 60 kronor per månad för en studerande i regionen. Inget kunde vara mer felaktigt.

Vårt förslag innebär att studenterna skulle erbjudas samma rabatt som pensionärer och ungdomar inget mer inget mindre. Det innebär att oavsett om studenten köper periodkort eller enskilda resor så kommer besparingen finnas där.

Studenterna i Stockholm behöver självklart ekonomiska incitament och lättnader för att kunna studera vid våra förstklassiga universitet och högskolor men de bästa förutsättningarna för detta ges genom att garantera ett starkt och tillväxtvänligt klimat i Stockholm.

Det ger man inte studenterna genom att placera konverterade socialdemokratiska och vänsterradikala så kallade studentrepresentanter i landstings- och kommunfullmäktige. Det ges genom en bra allianspolitik.

STIG NYMAN

oppositionslandstingsråd (kd)

MARIA WALLHAGER

oppositionslandstingsråd (fp)

Resultat talar för sprutbyte

Vi vill gärna ge landstingsrådet Birgitta Rydberg (fp) rätt när hon i sin replik till vår debattartikel om "sprutbyte" häromveckan påstår att metadon- och subutex-behandling är framgångsrik vid heroinmissbruk. I frågan om vad som kan vara effektiva metoder mot smittspridning bland sprutnarkomaner går dock våra meningar isär.

Det duger inte att som Birgitta Rydberg enbart hänvisa till Socialstyrelsen eller en internationell litteraturstudie för att stärka den egna tesen. Det finns många studier att hämta vägledning från.

Vi hävdar, att 20 års erfarenhet i Malmö och Lund, det vill säga i någon mening evidensbaserade resultat är tillräckligt tydliga och framgångsrika för att vi skulle förorda en likartad verksamhet i Stockholms läns landsting.

STIG NYMAN

landstingsråd,

gruppledare (kd)

PIA LIDWALL

vice gruppledare (kd)

REPLIK | "SVT monterar ner sin särart"

Sänkta kostnader men bibehållen kvalitet

Det är alltid smärtsamt när människor i sina jobb utsätts för förändringar. Det händer numera varje dag, men det hjälper inte när det drabbar den enskilda individen. Nu har turen kommit till dem som arbetar med undertextning av SVT-program. SVT har beslutat att åter upphandla svensktextning av program och översättning av långfilmer.

I en välformulerad artikel påstår ett antal översättare i SvD den 14 juli att SVT genom detta beslut monterar ner sin särart och försämrar faktakontrollen. Tyvärr innehåller artikeln en rad faktafel och jag vill därför ge SVT-ledningens syn på förändringen.

Vi gör inte detta för att textning och översättning ska "anpassas till kvinnor och yngre" utan i första hand därför att alla med hörselproblem

SVT monterar ner sin särart

Brannpunkt 14/7: Anställda vid SVT anser att språket är i fara när textning och översättning läggs utanför huset.

SvD.se

Läs hela artikeln på

• svd.se/brannpunkt

ska kunna tillgodogöra sig fler av SVT:s program genom textning. Eftersom skaran av äldre under de kommande decennierna blir allt fler är upphandlingen riktad till den åldersgruppen.

I dag är statsmakternas uppdrag att SVT ska texta 50 procent av de svenskproducerade programmen. Kraven ökar i SVT:s nya tillstånd från 2007 till 65 procent med 100 procents textning av programmen som mål i framtiden.

Undertextning är en kostsam verksamhet som den ser ut i dag. Vi måste därför utföra vårt uppdrag med större effektivitet. Efter ett ingående utredningsarbete har vi beslutat att behålla översättningen inom SVT:s ram när det gäller, fakta-program, dokumentärer, kvalitetsprogram, nyhetsöversättning, nyhetssvensktextning samt all direkttextning av direktsända evenemang.

Det SVT beslutat att åter upphandla externt är svensktextning av förproducerade program samt översättning av långfilm och fictionserier på de "stora språken" där

utmärkt översättarkunskap finns ute på marknaden. Det gäller ofta filmer och serier som redan visats på bio och finns på DVD.

Till detta ska sägas att UR, Utbildningsradion, för ett halvår sedan valde att lägga all sin översättning och textning på ett externt bolag och lämna sitt samarbete med SVT. På UR är man mycket nöjd med resultatet och ser ingen kvalitetssänkning.

SVT tillsätter nu tre nya språk-vårdstjänster för att garantera kvaliteten både i det interna och externa översättnings- och textningsarbetet. Vi lovar att också i fortsättningen bjuda kvalitet men till en lägre snittkostnader. Pengarna som vi sparar kommer att användas för utveckling av vårt utbud.

CHRISTINA JUTTERSTRÖM

vd Sveriges Television